

Gerard Spaans (Spaloo Plant)

De glastuinbouw staat op scherp: natuurlijke alternatieven voor schoon water winnen terrein

De glastuinbouwsector staat op scherp. Waar telers jarenlang blind konden vertrouwen op waterstofperoxide om hun irrigatiesystemen schoon te houden, worden ze nu geconfronteerd met inspecties, waarschuwingen en soms forse boetes.

Auteur: Huub Snijders

De NVWA handhaaft sinds 2024 streng op het gebruik van biociden, en waterstofperoxide – ooit het wondermiddel tegen biofilm – blijkt juridisch nauwelijks nog verdedigbaar. Wat decennialang standaardpraktijk was, is in korte tijd een risicovolle handeling geworden. Waterstofperoxide is weliswaar Europees goedgekeurd als werkzame stof, maar in Nederland ontbreekt bij de meeste producten een expliciete toelating voor gebruik binnen kassen en bassins. Wie het middel blijft meedruppelen, overtreedt formeel de regels. De NVWA constateert bij recente controles talloze overtredingen, vooral in de tomatenteelt. De boodschap is duidelijk: de praktijk van gisteren is vandaag niet meer toegestaan. Die onzekerheid zorgt voor onrust, want zonder schoon water geen gezonde teelt.

Mismatch

Glastuinbouw Nederland spreekt van een 'mismatch tussen beleid en praktijk' en dringt aan op helderheid. Terwijl de sector wacht op duidelijkheid, zoeken kwekers naar veilige, duurzame en regeltechnisch verantwoorde alternatieven. Een van die oplossingen komt van AB Products BV, dat met DripFoam en AquaFoam natuurlijke middelen ontwikkelde die irrigatieleidingen en watersystemen schoonhouden én de teelt vitaler maken.

Volgens medeoprichter Cees van Stee kwam de stap van chemische oxidatie naar natuurlijke processen niet uit de lucht vallen. "In de jaren negentig waren wij betrokken bij de ontwikkeling van gestabiliseerd waterstofperoxide. Later, tijdens onderzoek naar meststoffen en biostimulanten, zagen we dat planten- en zeewierextracten organische vervuiling in de bodem konden afbreken en nutriënten vrijmaakten. Toen we dat via druppelleidingen toepasten, bleven die leidingen opvallend schoon. Zo viel het kwartje: je kunt met natuurlijke processen zowel je systeem schoonhouden als je teelt ondersteunen." Die dubbele werking – onderhoud en biostimulatie – vormt de kern van DripFoam en AquaFoam. De middelen bestaan uit gefermenteerde planten- en zeewierextracten in organische zuren, die natuurlijke oppervlakte-actieve stoffen bevatten, zoals saponinen en polysachariden. Deze stoffen verlagen de oppervlaktespanning en helpen biofilm en organische vervuiling biologisch af te breken. Het resultaat: een schoon irrigatiesysteem zonder agressieve oxidatie, schadelijke residuen of aantasting van het microbieel evenwicht.

Microbieel leven

De werking blijft niet beperkt tot het watersysteem. "In de bodem stimuleren deze natuurlijke stoffen het microbieel leven en verbeteren ze de nutriëntenbeschikbaarheid," legt Van Stee uit. "Zo dragen ze indirect bij aan sterkere, weerbaardere planten. Dat maakt het onderscheid met waterstofperoxide fundamenteel: waar oxidatiemiddelen alles doden, versterken wij juist het natuurlijke evenwicht."

In de praktijk wordt dat bevestigd door Gerard Spaans, mede-eigenaar van Spaloo Plant uit 's-Gravenzande. Zijn bedrijf teelt perkgoed – eenjarige bloeiende planten – met een eb- en vloedstelsel waarin het water volledig wordt gerecycled. "Wij gebruiken honderd procent gerecycled water," vertelt Spaans. "Bij elk gietmoment brengen we het water weer terug. Op een gegeven moment merkten we dat de waterkwaliteit achteruitging. Met waterstofperoxide hielden we het wel schoon, maar we zagen dat de planten minder vitaal werden." Hij stapte daarom over op DripFoam en AquaFoam. "Waterstofperoxide doodt ook de goede bacteriën. Daardoor wordt je plant minder weerbaar. Sinds we met AB Products werken, blijft het water helder, de silo's schoon en de planten gezonder."

Meegedoseerd

DripFoam wordt bij Spaloo Plant meegedoseerd via de dagvoorraad bij elke watergift, AquaFoam wordt vier keer per jaar toegevoegd aan het bassin. "De bacteriën in het product breken voeding en algenresten af," zegt Spaans. "Je merkt dat het bassin schoon blijft en dat de planten sterker zijn. Vanuit goed water bouw je een weerbaar gewas op – en lever je simpelweg betere planten af."

Van Stee hoort die ervaringen vaker. "Het mooie is dat kwekers zelf merken dat de plant vitaler blijft. De biologische activiteit in het wortelmilieu neemt toe, de wortels groeien actiever en het gewas kan beter omgaan met stressfactoren zoals hitte of schimmeldruk. Uiteindelijk leidt dat tot minder noodzaak voor chemische correcties."

CE-meststoffen

DripFoam en AquaFoam zijn officieel geclassificeerd als CE-meststoffen (biostimulanten) en vallen onder de Europese Meststoffenverordening (EU 2019/1009). Ze worden geproduceerd onder strikte kwaliteits-

controle en zijn ook geëxporteerd naar landen buiten de EU met toestemming van de NVWA. "Het zijn geen biociden of gewasbeschermingsmiddelen," benadrukt Van Stee. "We zorgen dat telers exact weten wat ze gebruiken en dat het past binnen de huidige wetgeving." DripFoam staat bovendien vermeld op de SKAL-inputlijst, en de grondstoffen zijn door FiBL beoordeeld – belangrijk voor biologische bedrijven.

In de praktijk kiezen veel telers voor een periodieke dosering in plaats van chemische schoonmaakbeurten. Dat verlaagt de onderhoudsdruk en vergroot de bedrijfszekerheid. Spaans beaamt dat: "Het scheelt veel tijd en geld, en het voelt goed om iets natuurlijks te gebruiken dat ook nog eens beter is voor de plant."

Duurzaam waterbeheer

De discussie over biociden en waterkwaliteit heeft volgens Van Stee een bredere betekenis. "Het dwingt de sector om vooruit te denken. Duurzaam waterbeheer betekent dat je kijkt naar oplossingen die het systeem én de plant versterken. Natuurlijke mechanismen die het microbieel evenwicht ondersteunen en vervuiling biologisch afbreken, passen bij de toekomst van de glastuinbouw."

De ervaringen van Spaans onderschrijven dat volledig. "We moeten die kant op," zegt hij. "De chemie verdwijnt stap voor stap, de middelen worden beperkter. Als je met biologisch evenwicht werkt, bouw je weerstand op in plaats van af."

Het is een nuchtere conclusie van een teler die vooral wil dat zijn planten doen wat ze moeten doen: groeien. En daar begint alles mee – met schoon water, gezonde wortels en een levend systeem dat zichzelf in balans houdt." Of, zoals Van Stee het samenvat: "De praktijk van gisteren vraagt om een oplossing van morgen. Met natuurlijke processen kun je je waterhuishouding borgen én je teelt ondersteunen."

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!